

Tehniline kirjeldus

Tehniline kirjeldus sotsiaalkindlustusameti hankele „Valdkondadeülese abivajaduse hindamisvahendi teavitustvideote loomine”.

Hanget rahastatakse ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021-2027 meetmes 21.4.7.9 „Lastele ja peredele suunatud teenused on kvaliteetsed ja vastavad perede vajadustele” koostatud TAT-st „Laste ja perede toetamine”.

1. Taustainfo ja eesmärk

Hanke esemeks on valdkondadeülese abivajaduse hindamisvahendi teavitustvideote loomine täisteenusena. Videote levitamise eesmärk on teavitada lastega töötavaid spetsialiste 2025. aasta alguses rakenduvast seadusemuudatusest ja erilisest hoolsuskohustusest, tõsta nende teadlikkust oma rollist lapse abivajaduse märkamise ja hindamise protsessis ning tõsta sihtgrupi valmidust abivajavast lapsest teatada, kasutada 2025. aastaks valmivat teavitustvormi ja osaleda spetsialistidele suunatud temaatilistel koolitustel.

Lastekaitseaduse § 27 lõige 1 kohustab kõiki isikuid, kellel on olemas teave abivajavast lapsest sellest viivitamatult teatama kohaliku omavalitsuse üksusele või lasteabitelefoni 116 111. Paraku ei reageerita lapse abivajadusele alati õigel ajal. Sotsiaalministeeriumi poolt 2019. aastal lastega töötavate spetsialistide seas korraldatud küsitlus näitas, et arvestatav osa spetsialiste ei ole teatamiskohustusest teadlikud või ei oska nad alati hästi eristada, kas tegemist on juhtumiga, millega nad võiksid ise toime tulla või nõuab lapse abivajadus juba lastekaitsetöötaja sekkumist.

Järgmisel aastal lisatakse LasteKS § 27¹, mis täiendab kehtivat § 27 abivajavast lapsest teatamise osas, nimetades lastega töötavad isikud (erilise hoolsuskohustusega isikud), kellel oma kutse- või erialast ja tööülesannetest tulenevalt on võimalus ning ka professionaalsed oskused märgata lapse võimalikku abivajadust, mistõttu võib nendelt spetsialistidelt oodata tavapärasest suuremat tähelepanelikkust abivajava lapse märkamisel ja talle vajaliku abi kindlustamisel.

Eelnimetatud seadusemuudatuse rakendamise toetamiseks luuakse spetsialistidele abistavad töövahendid (vormid ja juhendid), mille abil hinnata lapse heaolu, otsustada, kas olukord nõuab lastekaitse teavitamist ning vajadusel teavitust teha. Samaaegselt jäävad juba olemasolevad teavitustvahendid ja seni toimunud teavitustprotsessid ka edaspidi kasutusele.

Sotsiaalkindlustusamet pakub juba praegu erineva mahuga täienduskoolitusi lastega kokku puutuvatele spetsialistidele teemal „[Abivajava lapse ja noore märkamine ning abistamine](#)”. Lisaks töötab SKA 2024. a jooksul välja e-kursuse, milles käsitletakse abivajava lapse märkamise ja abistamise temaatikat, et suuremal hulgal lastega töötavatel spetsialistidel oleks ligipääs ning veelgi paremad võimalused oma teadmiste täiendamiseks.

2. Hankega tellitavate teavitustvideote peamine sihtgrupp

Tellitavate teavitustvideote sihtgrupp on erilise hoolsuskohustusega isikud, kelle hulka kuuluvad alus-, põhi-, kesk-, kutse- ja huvihariduse ning lastehoiu õpetajad ja tugispetsialistid, lastehoius töötavad lapsehoidjad, laste hoolekandeesutuse töötajad, noorsootöötajad (sh kes töötavad KOV-is, noortekeskuses, noortelaagris või -malevas), treenerid, huviringi juhendajad (sh spordi- või muus valdkonnas), tervishoiutöötajad, politseiametnikud ja ohvriabitöötajad, kes puutuvad töös või kutsetegevuses vahetult lapsega kokku. Abivajavast lapsest teavitamise kohustus on jätkuvalt ka kõigil teistel

lastega kokku puutuvatel isikutel ja spetsialistidel (LasteKS § 27 alusel), ka neil, keda antud sättes nimetatud ei ole. Seaduse eelnõus jäadi praegu piiratuma spetsialistide loetelu juurde, mis hõlmab sagedamini lastekaitsetöösse kaasatud nn võtmespetsialiste. Välistatud ei ole antud loetelu täiendamine tulevikus.

3. Hankega tellitavate teavitusvideote loomise planeerimine, kirjeldus ja maht

Hanke esemena valmib kaks pikka (2 minutit) ja kolm lühikest (20 sekundit) teavitamise eesmärgil loodud videot, koos sisu mõistmist toetavate graafiliste elementidega ja tekstiga, mis olulisemaid osi rõhutavad ja kinnistada aitavad.

Pakkuja peab pakkumise tegemisel arvestama, et pakkuja kohustub korraldama ning tasuma kõik võimalikud otsesed ja kaudsed kulud videoloojale, mis sisaldab nii põhi- kui vahekaadreid, graafilisi elemente ja järeltöötlust, kulusid tõlkimisele, keeleteoimetamisele, filmimisele (sh, esinejate grimmiteenus, teleprompter jms), animeerimisele, töötlusele, autoriõigustele, välja arvatud kõneisikute tasud (vt p 3.2.4). Lisaks subtiitrite loomine ja lisamine, helifailid ja vajadusel heli ülesvõtt, vajalikud litsentsid videomaterjali lõppviimistluseks ja muud tulemuse kvaliteeti tagavad vahendid, mis on vajalikud selleks, et tellijale oleks kasutusvalmis failid üle antud.

3.1. Teavitusvideote loomise planeerimine ja põhisõnumite kavandamine

- 3.1.1. Täpsem ajaraam ning tegevuskava valmib koostöös hankijaga. Lõplik videote valmimise kuupäev on 15.12.2024.
- 3.1.2. Pakkuja ülesandeks on luua lisaks videote tootmisele ka videote esialgne kontseptsioon ning stsenaariumi üldplaan ehk mustand.
- 3.1.3. Valdkondadeülese abivajaduse hindamisvahendi teavitusvideote lõpliku sisu, mõjusa(te) sõnumi(te) ning lõplike stsenaariumite väljatöötamine toimub koostöös hankijaga.

3.2. Teavitusvideote maht ning sisukirjeldus

- 3.2.1. Luuakse kolm lühikest videot (pikkusega 20 sekundit). Igal videol on oma spetsiifiline sihtgrupp- haridustöötajad, tervishoiutöötajad ja huvihariduses lastega töötavad spetsialistid. Videos kutsub sihtgruppi kuuluv valdkonna tuntud esindaja spetsialiste üles abivajavast lapsest teatama, selgitab teavituskohustuse tähendust ning annab edasi informatsiooni erinevatest teavitusviisidest.
Kõikidele lühikestele videotele luuakse ja kuvatakse eestikeelsed subtiitrid, huvihariduse videol lisaks ka venekeelsed subtiitrid.
- 3.2.2. Luuakse kaks pikemat selgitavat videot (pikkusega 2 minutit).
  - a) Esimeses videos selgitab sihtgruppi kuuluv lastega töötav tuntud spetsialist/ avaliku elu kõne- või mõjuisiku detailsemalt abivajavast lapsest teatamise vajadust ja kohustust, teavituskohustuse ning erilise hoolsuskohustuse tähendust, jagab informatsiooni erinevatest teavitusviisidest ja koolitusvõimalustest ning kutsub spetsialiste üles oma kohustust täitma ja teavitama. Videole ei looda subtiitrid.
  - b) Teises videos selgitab ning juhendab sihtgruppi kuuluv lastega töötav tuntud spetsialist/ avaliku elu kõne- või mõjuisiku detailsemalt, kuidas ja kus abivajavast lapsest teatamise vormi täita ning esitada (nt lavastatud juhtumi või situatsiooni põhjal vormi täitmise näide). Videole luuakse ning kuvatakse nii eestikeelsed kui venekeelsed subtiitrid.
- 3.2.3. Tehtud töödes kuvatakse vajalikes kohtades sotsiaalkindlustusameti, sotsiaalkindlustusameti lasteabitelefoni teenuse ja Ühtekuuluvuspoliitika fondide meetme viited ning logod.

3.2.4. Kõneisikud on tagatud Tellija poolt, pakkuja ei pea lisakokkuleppeid tegema.

SKA lasteabitelefoni teenusel on oma kodulehekülg ([link siin](#)), mis saab olema ka erilise hoolsuskohustusega isikutele loodava teatamisvormi maandumisleheks. Sotsiaalkindlustusameti lasteabitelefoni teenusel on oma Youtube-i konto ([link siin](#)), Facebooki leht ([link siin](#)) ja Instagrami konto ([link siin](#)), mida on teavitustegevuses võimalik kasutada. Toetava kanalina on võimalik kasutada ka SKA Youtube-i kontot ([link siin](#)), sotsiaalkindlustusameti Facebooki lehte ([link siin](#)) ja Instagrami kontot ([link siin](#)).

Pakkumises esitada ühe 20 sekundilise ja ühe 2 minutilise teavitusvideo tootmise maksimaalne hind (arvestusega, et vaja läheb kõiki eelpool mainitud eeldusi ja täiendusi).

4. Nõuded teenuse osutamisele

- 4.1. Kogu hankeprotsessi vältel on olulisel kohal pakkuja ja sotsiaalkindlustusameti vaheline koostöö, seejuures kooskõlastatakse planeeritud tegevused, videotest kasutatavad tekstid ning muu sisuline materjal sotsiaalkindlustusameti laste heaolu osakonna ennetustalituse ennetusteenu meeskonnaga vähemalt viis tööpäeva ette.
- 4.2. Hankelepingu täitmiseks võtab pakkuja initsiatiivi, otsib ise lisamaterjale ja konsulteerib nende osas hankijaga.
- 4.3. Hankelepingu hind sisaldab kõiki kulusid, mis pakkuja on teinud teenuseosutamiseks. Kui teavitusvideote loomise raames kasutatakse autoriõigustega kaitstud loomet, siis selle rahastamine peab sisalduma pakkumises (arvestades, et hankeperioodi lõpus liiguvad kõik autoriõigused sotsiaalkindlustusametile). Pakkuja kohustub tagama, et tal on kõik õigused eelnimetatud varaliste õiguste loovutamiseks ja isiklike õiguste osas ainulitsentsi andmiseks.
- 4.4. Pakkuja kohustub andma tellijale üle andmed kolmandate isikute intellektuaalse omandi õiguste kohta seoses talle teenuse osutamise käigus üleantud materjalidega.
- 4.5. Valminud videod jms töödeldavad failid laetakse tööde üleandmisel üles hankijaga kokku lepitud keskkonda, mitte hiljem kui tööde teostamise viimasel päeval ehk 15.12.2024.

5. Keskkonnahoidlikud tingimused teenuse osutamisele

Töövõtja peab lepingu täitmisel eelistama keskkonnahoidlikke lahendusi, näiteks:

- 5.1. töökoosolekud ja muud kohtumised viia läbi võimaluse korral veebi vahendusel, et vähendada eelkõige liigsest transpordikasutusest tulenevat süsiniku jalajälge;
- 5.2. vältida tarbetut dokumentide välja trükkimist ning võimalusel eelistada digitaalsel kujul olevaid materjale;
- 5.3. Pakkuja poolt digitaalsel kujul edastatavad materjalid peavad olema salvestatud ja edastatud optimaalse mahuga, et vältida otstarbetult suuri andmefaile ning seega vähendada digireostust;
- 5.4. lepingu täitmise järgselt kustutada üleliigsed digimaterjalid, näiteks mustandfailid, säilitamiseks mittevajalikud töödokumendid jms, kuna IT - serverites failide otstarbetu hoidmine on keskkonda kurnava mõjuga ning suurendab digireostust.